

§ 16

Dnr 2020-000417

Funktionsprogram förskola

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden antar funktionsprogram för förskola.

Ärendebeskrivning

Funktionsprogrammet fungerar som ett styrdokument och ett underlag för kommunikation mellan de personer som berörs vid utformande av förskola exempelvis; vid beställning, utvärdering, planering, utformning, upphandling och uppförande av lokaler ämnade för förskolans verksamhet. Det ska underlätta förståelsen av förskolans funktioner. Funktionsprogrammet ska kommunicera värden, funktioner och målsättning med den verksamhet som bedrivs på förskolan och ge möjligheter att forma förskolan på olika sätt inom en yttre ram. Ambitionen är att skapa lokaler som stödjer verksamheten i en smidig och snabb byggprocess, vilket förutsätter att verksamhetens funktionskrav är kända. Funktionsprogrammet blir ett komplement till Kommunfastigheters projektanvisningar.

Miljö- och byggnadsnämnden har tillsynsansvar enligt miljöbalken över för- och grundskolor i kommunen. Förskolorna ska utformas så att en god inne- och utemiljö skapas samt att ett gott smittskydd möjliggörs. För att underlätta planeringen inför uppförande eller ombyggnation av förskolor är det viktigt att tydliggöra de krav som ställs ur hälso- och miljösynpunkt. Utarbetandet av funktionsprogrammet ska ske i ett kommunövergripande samarbete mellan barn- och ungdomsnämnden, Kommunfastigheter i Laholm AB, miljö- och byggnadsnämnden och fastighetsstrategen.

Kommunstyrelsen anmodar barn- och ungdomsnämnden att utforma funktionsprogram för förskoleverksamhet senast den 28 februari 2021.

Beslutsunderlag

Funktionsprogram förskola

Beredningsutskottets protokoll den 17 februari § 14.

Beslutsgång

Ordföranden lägger fram beredningsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden bifaller detsamma.

Forts.

Forts.

Ordföranden avslutar ärendet med att ställa frågan till barn- och ungdomsnämnden om alla ledamöter anser sig ha deltagit i ärendet på lika villkor och finner att så skett.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Funktionsprogram förskola

Barn- och ungdomsnämnden 2020

Dnr 2020–000417

Antagen av barn- och ungdomsnämnden den 24 februari 2021, § 16

Innehåll

1.Bakgrund	3
2.Syfte.....	3
Framtagande av förskolans funktionsprogram	4
Funktionsprogrammets struktur	4
3.Förskolan i samhället.....	4
4.Förskolans mål	5
5.Byggnaden	6
Övergripande principer	6
Entréer	6
Avdelning	8
Basrum.....	9
Rum för lek och vila.....	9
Hygienutrymmen och toaletter	10
Förråd	11
Kök.....	11
Tvättstuga	12
Matsal/torg.....	12
Personalutrymmen	13
Arbetsrum	13
Samtal- och mötesrum	13
Personalrum.....	13
Vilrum	14
Städtrum	14
Centralt förråd	14
Belysning	14
IT	14
Larm	14
Passagesystem	14
6.Utomhusmiljö	15
Allmänna principer	15
Utformning utemiljö	15
Kompletterande byggnader	16
Parkering	17

1. Bakgrund

Funktionsprogrammet är framtaget på begäran av kommunstyrelsen i Laholms kommun.

Laholms kommun står inför stora utmaningar gällande förskoleutbyggnad. Utbyggnaden genomförs både som ny- och ombyggnationer. Vad som avses med ändamålsenliga lokaler och utemiljö beskrivs i Funktionsprogram för förskolan. Funktionsprogrammet fungerar som ett styrdokument och ett underlag vid utformandet av förskolan.

Miljön ska vara både funktionell och säker. Hur en förskola utformas har stor inverkan på de aktiviteter och den verksamhet som sker och genomförs. Miljön har inflytande på alla som dagligen vistas där, barn, föräldrar och personal. Miljön påverkar människors sätt att vara, lära, mötas, kommunicera, röra sig, leka med mera. Förskolans miljö kan öppna oändliga möjligheter.

2. Syfte

Funktionsprogrammet fungerar som ett styrdokument och ett underlag för kommunikation mellan de aktörer som berörs vid utformande av förskolan; vid beställning, planering, utformning, upphandling, uppförande/ombyggnation av lokaler ämnade för förskolans verksamhet. Det ska underlätta förståelsen av förskolans funktioner.

Funktionsprogrammet ska:

- spara tid till verksamhet, beställare och utförare
- utgöra ett stöd vid projektering
- ligga till grund för utvärdering av byggprocesser
- användas för att utvärdera befintliga lokaler

Funktionsprogrammet ska kvalitetssäkra och ställa krav på ändamålsenliga lokaler där barn på lika villkor utvecklas, trivs, leker och lär samt där vuxna har en bra arbetsmiljö.

Genom funktionsprogrammet beskrivs Laholms kommuns ambitioner för nybyggnation och för ombyggnation av förskolor i kommunen.

Funktionsprogrammet utgår från ekonomi och hållbarhet. Förskolorna byggs yteffektivt, flexibelt och med inriktning att kunna användas under lång tid.

Funktionsprogrammet utvärderas årligen för att vara uppdaterat. Första utvärdering skall presenteras nämnden februari 2022.

Framtagande av förskolans funktionsprogram

Framtagandet av funktionsprogrammet har skett i samarbete mellan Kommunfastigheter i Laholm AB, kommunledningskontoret och barn- och ungdomskontoret genom arbetsgrupp bestående av fastighetsstrateg Adela Mujanovic, fastighetschef Dan Hagström, rektor Malin Svensson och projektledare Monica Williamsson. De senare har BUN utsett till ansvariga för att skapa funktionsprogrammet. Adela Mujanovic och Dan Hagström har varit sakkunniga rådgivare.

Synpunkter har samlats in från personal på Kommunfastigheter i Laholm, från förskolans rektorer och personal samt ansvariga för köksverksamheten, samhällsbyggnadskontoret, avdelningen för miljö och hälsa, räddningstjänsten, företagshälsovården och biblioteksverksamheten. Synpunkterna har samlats in skriftligt, via fokusgrupper och intervjuer. De fackliga företrädarna i Vesam har haft möjlighet att inkomma med synpunkter kring funktionsprogrammet. Som stöd i skrivandet har arbetsgruppen haft SKR:s funktionsprogram för förskolan.

Funktionsprogrammets struktur

- I första delen förklaras förskolans mål och funktion utifrån läroplanen. Här beskrivs de övergripande krav och kvalitetsaspekter som är väsentliga för att få en bra lärmiljö för barnen och en god arbetsmiljö för de vuxna.
- Därefter beskrivs utifrån målen och funktionerna de konkreta kraven på inomhusmiljön.
- Sedan beskrivs utifrån målen och funktion konkreta krav på förskolans utemiljö.

Sammanfattningsrutor finns i anknytning till de olika rubrikerna i texten.

De bilder som finns insprängda i texten förtydligar textens innehåll.

3.Förskolan i samhället

Förskolan bör få en strategisk placering i ett bostadsområde så att både det egna närområdet och ytterområden enkelt kan betjänas.

Hänsyn ska tas till omgivande störningsrisker som exempelvis buller, luftföroreningar, djurhållning och kraftledning.

Det är av stor betydelse att det vid kommunala markinköp och vid planeringar av nya bostadsområden avsätts tillräckligt med mark till förskolor. Tomten till en förskola ska följa de riktlinjer som finns i funktionsprogrammet och även ge förutsättningar till utbyggnad av förskolan.

4.Förskolans mål

Förskolan som byggnad ska fånga barnens upptäckarlust med färg och form, variation av rum, känslighet för material samt genom ljud och ljus. *“Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.”* - s. 7 *Läroplan för förskola (Lpfö 18)* Barnen utvecklas i relation till sin omgivning - de ser gruskornet och pinnen och de känner strukturen och temperaturen på golvet. De upplever och analyserar ljud och lär sig relatera till andra genom samspel. De flesta barn vill klara sig själva och de uppmärksammar och använder det som finns tillgängligt för dem. Självförtroende och självkänsla skapas när barnen lär sig att klara sig själva.

Att lära sig att vara människa är bland annat att förstå sina sinnen och barnen närmar sig världen genom lek. De förhåller sig ständigt till sin omgivning och byggnaden ska vara ett verktyg att bistå dem i sin utveckling. Genom olika uttrycksformer beskriver och tolkar de vad som sker omkring dem. Som en individ i en grupp lär de sig anpassa sig efter andra och samtidigt värna om sin integritet. I en förskolemiljö utformas rum och rumssamband för att underlätta för personalen att värna om barns fysiska säkerhet, ofta genom överblick i glasade dörrar och fönster eller “slussning” genom olika rum. Barnens säkerhet är en viktig del i det dagliga arbetet, men vi måste också lyfta fram barnets uppfattning av trygghet i en situation.

“Alla barn ska ges möjlighet att delta i gemensamma lekar utifrån sina förutsättningar och sin förmåga.” - s. 8, *Läroplan för förskolan (Lpfö 18)*

Hela förskolan ska vara tillgänglig för alla barn oavsett ålder, kön och funktionsförmåga. Hela förskolan är ett pedagogiskt verktyg - allt är nytt för ett barn. Därför ska alla funktioner som barnen nyttjar ha ett pedagogiskt fokus. Utöver planerade aktiviteter, krävs rum för av- och påklädning, måltider, hygien och vila - alla med ett barnfokus och pedagogisk inramning så att barnen kan utvecklas självständigt.

“Miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang. Många valmöjligheter ger ökade förutsättningar för barnen att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter.” – s. 7, *Läroplan för förskolan (Lpfö 18)*

Flexibilitet är en tanke kring rummets olika samband och möjlighet att öppna upp och samverka, eller stänga igen och fokusera. Genom lokalutformning och flexibla rumssamband ska byggnaden stödja pedagogikens olika aktiviteter över dagen och underlätta för samarbete mellan personal och barngrupper.

Ur ett hållbart perspektiv ska förskolans lokaler kunna nyttjas under lång tid och därför inte vara känslig för förändring. Det är en stor utmaning att optimera behoven idag och samtidigt kunna anpassa framtida krav och restriktioner - så som en ny läroplan, förändrade barngrupper eller omställning av personalresurser.

Byggnadens utformning ska underlätta för samverkan mellan arbetslag och möjliggöra att förskolans gemensamma ytor nyttjas av alla i byggnaden. Det betyder att en alldeles för utbredd byggnad skapar stora avstånd och motverkar samarbete.

“Barngruppen och samspelet mellan barnen är en viktig och aktiv del i barnens utveckling och lärande i förskolan. Undervisningen ska baseras på såväl att barnen lär tillsammans och av varandra som samspelet mellan vuxna och barn.” - s. 11, *Läroplanen för förskolan (Lpfö 18)*

Funktionsprogrammet stödjer en miljö där pedagogisk personal tillsammans med barnen kan planera dagens aktiviteter. Detta för att möjliggöra att alla barn får chansen att utvecklas i sin egen takt. Personalen måste kunna skapa samverkan mellan barn från olika grupper för olika typer av aktiviteter över dagen. Det här ställer höga krav på byggnadens kapacitet och utformning.

Förskolans rum skall vara både en central mötesplats och en vrå att dra sig undan i för koncentration eller vila. *“Förskolan ska erbjuda barnen en god miljö och en väl avvägd dagsrytm med både vila och aktiviteter som är anpassande efter deras behov och vistelsetid.”* s. 7 Läroplan för förskolan (Lpfö 18) Därför byggs rummen så att genomgångsrum i så stor utsträckning som möjligt undviks och att de vuxna har en god uppsikt utan att denna stör barnens integritet. Förskolans alla utrymmen skall även ha sådan storlek att trängsel inte uppstår.

Färg och form skall förtydliga ett rums funktion så att alla barn får en förutsägbar och lättillgänglig miljö i enlighet med bestämmelserna i TIL 2.

5.Byggnaden

Övergripande principer

Förskolan skall ha en yta motsvarande 9–11 kvm per barn (LOA-yltor) där administration och personalyltor, städutrymmen, kök, tekniska utrymmen som fläkt- och soprum inte är medräknade. De yltor som inte ingår i LOA-yltor byggs enligt de uppsatta normer och den standard som finns för gängse utrymmen.

Uppvärmningssystem skall väljas efter de infrastrukturella förutsättningar som finns i området och med hänsyn till hållbarhetsaspekter (fjärrvärme, bergvärme och sol).

Wifi ska finnas på hela förskolan.

Golvvärme i alla rum på förskolan där barn och pedagoger vistas.

Lokalerna skall utformas så att de ger möjlighet till samarbete mellan två avdelningar.

Förskolan har en centralt placerad matsal/samlingslokal.

Varje avdelning byggs för att rymma 20 barn och deras pedagoger (fem vuxna).

I en förskola med två plan ska entrétrappor leda till max två avdelningar. Utvändiga trappor med tak är att föredra.

Entréer

En förskola behöver flera entréer. De entréer som leder till avdelningarna ska ligga inåt gården, gårdssidan. Övriga entréer, som personalentré och varuentré, ska ligga mot angöringssidan. Minst en av entréerna till avdelningarna skall vara handikappanpassad.

Regeln ska vara att varje avdelning har egen entré. Om en entré leder till två avdelningar måste entrén vara så rymlig att trängsel inte uppstår.

Utanför entréerna skall det finnas tak, skoskrapa och avspolningsmöjligheter.

Groventrén är “skozone”, d.v.s. den smutsiga ytan där man tar av och på samt förvarar skor. Det är viktigt att det finns god plats för inredning så att det bli enkelt att hålla ordning. Här är det bra om det finns tillräckligt utrymme för att placera en bänk som barm kan stå på vid behov av hjälp med att ta av och på skor. Detta underlättar rent ergonomiskt för pedagogerna då det minskar risken för arbete i obekväm arbetsställning.

I direkt anslutning till entrén ska det finnas toalett för barn samt torkrum för våta kläder och skor. Torkrummet ska vara utformat så att det finns gott om utrymme för inredning som underlättar att hålla ordning och reda.

Kaprummet är den “skofria zonen” där barn kan sitta på golvet och klä på och av sig. I kaprummet lär sig barnen att klä sig, placera och särskilja sina egna kläder från andras. Det är viktigt att tänka på inredningens placering och utformning för att undvika oreda där kläder förvaras. Inredningen bör även vara sådan att både äldre och yngre barn når och klarar sig själva efter förmåga. Viktigt att det finns tillräckligt med utrymme för pedagoger att sitta och röra sig runt med låg pall på hjul samt för av- och påklädningsbänk. Bänk ska kunna placeras på ett sådant sätt att det finns gott om utrymme på alla sidor. Plats för någon form av bänk i kaprum är också bra för att möjliggöra att lämning från förälder till pedagog kan ske i sittande vid behov. Det behöver även finnas skåp ovanför inredningen där föräldrar och personal kan placera tillhörigheter som inte nås av barnen. I varje kaprum ska finnas plats för en garderob till pedagogernas ytterkläder. I kaprummet ska det även finnas en toalett för pedagoger, denna kan delas av två avdelningar.

En mycket viktig detalj är att det finns tydliga gränser mellan groventré och kapprum i form av material, färg eller mönster, genom tex. golvets utformning.

Väggar och golv ska vara halkfria samt lätta att städa.

Rejält tilltagen yta för dokumentation och information ska finnas i kapprummen.

Sammanfattning entréer

- Gårdssida för avdelningsentréer
- Angöringssida för personalingång och varutransporter
- Groventré
- Kapprum
- Toaletter och torkrum

Avdelning

Samtliga pedagogiska ytor ska ha tillgång till dagsljus. Merparten av fönstren ska ha låg bröstningshöjd så barnen kan se ut. På varje avdelning ska finnas minst ett öppningsbart fönster, kan med fördel placeras i basrummet.

Rumshöjden ska vara 2,7 meter förutom i toaletter, städutrymmen och förråd.

Alla tekniska installationer ska placeras så de stör så lite som möjligt och så att barnytan inte behöver passeras vid service och reparationer. Företrädesvis separata ingångar.

Varje avdelning ska ha:

- Groventré
- Kapprum
- Eget basrum
- Två mindre rum för lek och vila
- Tillgång till ateljé
- Egna toaletter med skötbord
- Förråd

Basrum

I basrummen kommer barnen att vistas under större delen av dagen. I basrummet ska barnen kunna ha samling, aktiviteter i större och mindre grupper. I rummet behövs bänkyta med vask och fast förvaring över bänkyta med takanslutning. Ett utav skåpen i den fasta förvaringen ska vara låsbart.

Rum för lek och vila

De mindre rummen är tänkta för vila, sagostunder och lek, enskilt eller i mindre grupper. De mindre rummen ska var minst 12 kvm.

De yngre barnen sover oftast medan de äldre barnen läser en bok eller vilar. Antalet barn som sover varierar över tid och yta och sovplats på golvet måste kunna ställas om efter behov. Det behöver finnas god uppsikt från basrummet till de mindre rummen. Det ska finnas tillgång till flexibel förvaring av madrasser under den tiden rummet inte används till vila. Förvaringen av madrasser bör vara planerad så att hantering före och efter vila/sov inte behöver ske i en allt för obekväm arbetsställning.

Ateljéer

Ateljéerna används till kreativa skapande aktiviteter som får slabba och kladda utan att rummet skadas. I detta rum ska det finnas vask med gipsavskiljare. En vask i barnens höjd och en vask för de vuxna. Timer ska finnas. Barnen ska ha plats att färdigställa sina alster eller experiment, kunna bevara dem och visa upp dem för andra.

Två avdelningar kan dela på en ateljé, men ingång till ateljén ska finnas från båda avdelningarna. Fast förvaring över vask. Förvaringen ska vara takansluten.

Hygienutrymmen och toaletter

Hygienutrymmet ska utformas efter barnens integritet och ge dem möjlighet att själva utföra sina behov. Barnen ska kunna ta sig upp på ett skötbord, använda potta och toalett på egen hand och tvätta händerna.

Två avdelningars hygienutrymmen kan ligga tillsammans om de är avskiljningsbara. Avdelningen ska ha direkt anknytning till sitt hygienutrymme. Varje avdelning ska ha tillgång till en stor och en liten toalettstol.

Toaletterna behöver ligga inne i hygienutrymmet så personalen får överblick. De ska utrymmesmässigt vara så stora att de kan rymma ett barn och en vuxen samtidigt. Bör finnas tillräcklig med plats vid sidan av toaletten så att en vuxen kan få plats att stå där med böjda knän.

En keramisk tvättränna skall finnas i varje avdelnings hygienutrymme samt ett handfat för pedagoger i fullhöjd.

Skötborden ska vara elektriska och höj- och sänkbara. Skötbordet ska gå att sänka ner till 30 cm och ha tillgång till vatten och avlopp. Vasken ska vara fristående och ej höj- och sänkbar.

Till två avdelningar skall finnas ett duschutrymme. En av förskolans avdelningar skall ha en RWC.

Förråd

I anslutning till varje avdelning ska finnas ett förråd till förvaring med hyllor. Förrådet ska vara minst 4,5 kvm per avdelning.

Sammanfattning avdelning

- Groventré
- Kapprum
- Basrum
- Två mindre rum
- Tillgång till ateljé
- Egna toaletter med skötbord
- Förråd

Kök

En förskola ska om möjligt ha ett tillagningskök på förskolan. Om förskolan är liten, mindre än 4 avdelningar eller det i närområdet finns ett annat tillagningskök med kapacitet att försöka förskolan med mat, kan det bli aktuellt med ett mottagningskök på förskolan.

Det är viktigt att kökets kapacitet och standard beaktas vid om- eller utbyggnad av förskola.

Ett arbetsrum för kökspersonal skall finnas i anslutning till köket. Rummet skall ha plats till ett skrivbord och hyllor till förvaring.

Kökspersonal ska ha ett utrymme för omklädning med toalett, dusch och tvättmaskin.

Sammanfattning kök

- Tillagningskök
- Kontorsplats
- Omklädningsrum

Tvättstuga

På en förskola med upp till fyra avdelningar ska det finnas tillgång till en centralt placerad tvättstuga. Om en förskola är byggd i två plan ska det finnas en tvättstuga på varje plan. I tvättstugan ska det finnas en tvättmaskin och en torktumlare. I tvättstugan ska det även finnas en avställningsbänk med vask. Över vasken ska det finnas skåp med takanslutning.

Sammanfattning tvättstuga

- Central placering
- Tvättmaskin och torktumlare

Matsal/torg

På en förskola med fyra avdelningar ska det finnas en gemensam matsal/ ett torg. Om förskolan är större än fyra avdelningar krävs det flera matsalar/torg.

I matsalen ska det finnas förråd där t. ex. de för tillfället inte använda möblerna eller annan utrustning kan förvaras. Ytan på matsalen/torget ska vara så väl tilltagen att det även går att inrymma exempelvis en scen eller bibliotek.

I matsalen ska det finnas ett fullutrustat pedagogiskt kök med ugn, spis, kyl, frys, micro, diskmaskin, bänkytor och möjligheter till förvaring av köksredskap och matvaror. Bänkytan ska innehålla både en låg och en hög vask. Spisvakt och timer ska finnas.

Matsal/Torg ska dimensioneras så hela förskolan ska kunna samlas tillfälligt på en plats.

Serveringsdisken, där både barn och pedagoger tar mat, måste vara byggd så att barnen lätt kan ta mat och så att det blir en god arbetsställning för personalen.

- Gemensamma ytor
- Förråd
- Pedagogiskt kök

Personalutrymmen

Arbetsrum

Personal på två avdelningar delar på ett arbetsrum. Arbetsrummen ska vara avskilda från avdelningarna. Det ska finnas kontorsarbetsplatser för hälften av personalen samt ett mindre mötesbord.

Rektor ska ha tillgång till eget arbetsrum och administratören skall ha ett arbetsrum. I anslutning till dessa rum ska det finnas utrymme för kopiering med tillgång till förvaringsutrymmen och avställningsyta.

Samtal- och mötesrum

Om förskolan har fyra avdelningar eller färre avdelningar ska det finnas tillgång till ett mötesrum för 8–10 personer. Om förskolan byggs för fler avdelningar än fyra behövs två samtalsrum för 8–10 personer. Dessa rum placeras i närheten av en besöks eller personalentré så att barnens verksamhet inte behöver passeras. Hög sekretessklassning.

Personalrum

Ett rum avskilt från barnens verksamhet. Rummet ska innehålla en diskho med under och överskåp. Överskåpen ska ha takanslutning. Det ska finnas diskmaskin, kylskåp, mikro, vattenkokare och kaffebryggare samt timer. I personalrummet skall finnas plats för matbord och soffa. Personalrummet ligger nära administration och mötesrum.

I anslutning till personalrum skall finnas toalett med dusch och omklädningsrum med låsbara skåp till samtliga anställda plus fem skåp till vikarier.

Vilrum

Ett vilrum skall finnas inom fastigheten.

Sammanfattning personalutrymmen

- Arbetsrum
- Samtal-och mötesrum
- Personalrum
- Vilrum

Städtrum

Minst ett städtrum per våningsplan. Det ska finnas plats för städvagn, mopptvättmaskin, och skurmaskin. Rummet skall ha utslagsvask och golvbrunn. Det skall finnas hyllplan till förvaring och avlastningsbänk. Placera gärna städrummet nära en entré. Utrymmet ska vara låsbart.

Sammanfattning städtrum

- Städvagn, mopptvättmaskin och skurmaskin
- Utslagsvask och golvbrunn
- Placering nära entré

Centralt förråd

Minst ett centralt placerat förråd per våningsplan med hyllplan. Minsta storlek 8 kvm.

Belysning

Infälld belysning i samtliga lokaler där barn och pedagoger vistas. Dimbar belysning i samtliga lokaler där barn och pedagoger vistas. Närvarostyrd belysning i alla lokaler utom de mindre rummen för lek och vila, vilrummet och teknikrum.

Ovan fönster i kapprum, basrum, torg och personalrum monteras lampputtag.

IT

I varje basrum, torg, arbetsrum, samtal/mötesrum, personalrum, skall finnas flera nätverksuttag för telefoner, datorer, skrivare m.m.

Larm

Lokalerna ska förses med automatiskt brandlarm, vilket bland annat är direktuppkopplat till räddningstjänsten, enligt Laholms kommuns standard.

Lokalerna ska även förses med inbrottslarm.

Passagesystem

Passagesystem ska utformas enligt Laholms kommuns standard, nyckellöst med taggsystem. Vid utformning av passagesystemet ska in- och utrymningsaspekten tas med i planeringen. Cylindrar kan finnas men nycklar ska inte behöva användas.

Zonindelning behöver beaktas om delar av lokalerna ska kunna användas under ej verksamhetstid.

6.Utomhusmiljö

Allmänna principer

Ytan skall vara minst 40 kvm per barn eller totalt minst 3000 kvm.

En förskolegård skall vara till för alla barn.

En förskolegård är ingen park utan en pedagogisk lekmiljö.

Utformning utemiljö

Citat från boverket:

” Barn och unga söker sig till utemiljöer som erbjuder fysiska utmaningar och kompis-kontakter, som väcker deras engagemang och nyfikenhet.”

” När leken flyttar ut ökar den fysiska aktiviteten. Fysisk aktivitet har stor betydelse för barns kroppsuppfattning, psykosociala och motoriska utveckling samt kognitiv förmåga.”

Förskolans utemiljö skall vara omgärdad med ett staket med en höjd av lägst 120 cm. Stag och stolpar skall placeras på utsidan av staket. Staketet kan variera i höjd, material och ha överliggare. Grindarna skall vara självstängande.

Det skall finnas en gård i gården för de yngre barnen. Avgränsning sak även fungera som avgränsning vid tillfällen med färre barn och personal. Avgränsningen ska utformas lättöverskådligt så att tillsynsansvaret kan uppfyllas.

Vid entréerna läggs halkfritt material. I närheten av entréerna finns inga sandlådor.

Byggnaden bör utformas så att den hjälper till att skapa lä, skugga, stänga ute buller och andra störande moment samt ge en fin inramning till gården.

Belysning i form av fasad- och stolpbelysning ska finnas på hela gården så att trygghet kan skapas och skadegörelse begränsas.

Runt fastigheten undviks planteringar, utemöbler och lekredskap. Tät växtlighet nära staket bör undvikas, eftersom personalens tillsyn av barnen försvåras. Överhuvudtaget skall insynsskyddade områden undvikas.

Förskolans utemiljö skall ha en zon för lugn lek, en zon där barnen kan vara fysiskt aktiva och en kreativ zon. I alla zonerna anpassas växtlighet och lekredskap efter zonens syfte.

Förskolegården skall ha lekredskap anpassade för alla barns åldrar och utmana alla deras sinnen.

Utemöbler skall vara fast monterade.

På förskolans gård ska det finnas varierad markbeläggning. I den mån det går ska naturliga material användas, såsom gräs, grus och sten.

Förskolegården ska vara kuperad samt ha en öppen gräsyta för bollspel och andra aktiviteter som kräver stort utrymme. Gångar bör göras så breda att barn kan mötas på trehjulingar.

Skugga skapas genom att ta vara på befintlig växtlighet, plantering av träd samt byggnation av fast solskydd, tex pergola. Det ska även finnas platser som ger skydd mot vind, regn och sol, som ateljéer under tak eller bord under tak där barnen kan leka och äta måltider.

Det skall finnas tillgång till vattenutkastare på fasaden vid varje avdelningsentré.

Vid anläggning av odlingsyta, bärbuskar och fruktträd, skall denna zon vara avgränsad.

Sammanfattning av utemiljö

- Staket
- Gård i gården
- Belysning
- Varierat underlag
- Ingen växtlighet vid fasaderna
- Varierad miljö
- Lugn zon
- Fysisk zon
- Kreativ zon

Kompletterande byggnader

- Ett förråd per förskola med plats för minst två lådcyklar, låsbart
- Ett förråd per två avdelningar ca 15 kvm/förråd
- Ett uppvärmt förråd per förskola (för bl.a. barnvagnar)
- Miljöhus skall företrädesvis finnas för sopsortering och följa kommunens avfallsplan

Sammanfattning kompletterande byggnader

- Förråd
- Uppvärmrt förråd
- Miljöhus

Parkering

Parkeringsplatser ska finnas som korttidsplatser för hämtning och lämning, som längre tids parkering samt som personalparkeringar. Parkeringarna ligger på angöringsidan. Handikapplatser ska finnas enligt gällande regelverk. Laddstolpar ska finnas. Cykelställ ska finnas. Lastzon för varutransporter ska placeras avskilt från parkeringsplatser, cykelställ och gångstråk. Backning för varutransporter ska undvikas.

Parkeringsplatser	Min. antal per avdelning	Placering
Korttidsplatser	0,5	Nära grind
Långtidsparkering	3	
Personalparkering	3	Nära personalingång
Cykelparkering	2 st personal 2 st vårdnadshavare	Nära grind resp. personalingång

Antal ovan är exklusive eventuella HCP-platser.

Sammanfattning parkering

- Korttidsplatser
- Långtidsparkering
- Personalparkering
- Cykelställ
- Laddstolpar